

LETENKA ZA ZRCADLO

„Mami, nekoukej na mě tak vyčítavě, vážně to nemá smysl. Prostě jedu.“

„Letíš,“ upřesnila. Usmívá se nebo z jejích stažených koutků syčí úšklebek? Proč změna, probíhá to jako vždycky. Posledních 25 let mě na odchodu z domu provází semknuté rty a v očích natrvalo zahnízděný nesouhlas. Odepsání všeho, co by pro mě mohlo mít nějaký přínos, způsobit mi radost, možnost podlehnout výzvě nebo se docela obyčejně opít. Nebylo to tak vždy. Spouštěčem matčiny nesnášenlivosti, věčné kritiky, podezíravosti a majetnických nároků byl rozvod s tátou. Tenkrát jsem se cítila zrazená, odmřštěná, mladá holka, která nechápe, proč ji hází s mámou do jednoho pytle. Opouští i ji.

„Nejsem jako ona!“ zařvala jsem do jeho zad mizejících ve dveřích s posledním kufrem.

„Ne,“ obrátil se s výrazem plným lítosti, „Jsi jako já.“

Teď jsem já do podobného zavazadla skládala připravené nezbytnosti a koutkem oka vnímala, jak mě ze svého křesla máma pozoruje. Chránila jsem se na ni pohledět, pár minut před příjezdem taxíku si přece neotisknu ten trpitelský výraz do mozku, aby mě provázel ještě v letadle. Kdovíproč mi hlavou vířily ty nejhorší odsudky a křivdy, kterých se na mně dopustila. Měla bych ji už konečně nenávidět? To snad ne, ale rozhodně odmítám dál fungovat coby hromosvod a vrba stárnoucí protivné ženské. Mít třeba rodinu... Kšš, slzy v očích by ji mohly ponouknout k dalšímu výpadu. Žalovaly by, že si zase nejsem svým zámyslem jistá. Přiložila by pár polínek... Neviditelná pupeční šňůra napnutá k prasknutí, děravá a místy ztrouchnivělá, ale pořád mrcha pevná, se mi připomněla v celé své zrůdnosti.

- Chci jít na vysokou, mami...

- Vážně? Vždyť na to nemáš. Neprolezeš ani prvním semestrem...

- Přivedu v sobotu na oběd Petra, mami. Chce si mě vzít...

- Toho nemakačenka? Potřebuje papír na to, aby z tebe tahal peníze. Chceš si zničit život?

- Najdu si jinou práci, mami. Tady se nemůžu sama ani nadechnout. Chybí mi rozlet...

- Ale prosím tě! Větší nesmysl bys ani nemohla udělat. Kde bys našla šéfovou, která shovívavě přikryje všechno, co se ti nepovede?

- Koupím si byt, mami. Dusím se tu. Musím se osamostatnit...

- Ano? A za co si ho koupíš? Na hypotéku nedosáhneš a i kdyby, jak ji chceš splácet? Utratíš všechno, co vyděláš.

- Vezmu si Vláďu, mami. Chci se konečně vdát...

- Vezmeš si ho, až odvedeš tátu dvěma dětem? Nikdy se nerozvede, má tě jen do postele a ty čekáš za rohem jako hyena, až na tebe přijde řada.

- Chci děti, mami. Všechny kámošky už je mají...

- Nesnášíš děti. Nejsem slepá, občas se tu nějaké mihne.

- Poletím k moři s Marcelou, mami...

- Ty? A letadlem? Tam není záchranná brzda, děvenko.

Ano, zrovna s tou jsem se rozhodla zatočit. Na vztek mámě a její samolibé jistotě, s kterou mi dupe po životě. Marcela se před deseti lety provdala do Mnichova a pozvala mě na návštěvu.

"Nejlíp bude, když přiletíš. Z Prahy je to chvilka a já pro tebe přijedu na letiště."

Tak jo, zaklapla jsem kufr v okamžiku, kdy se z ulice ozval klakson taxíku.

„Ahoj mami.“ Letmo jsem se dotkla rty jejího čela, popadla kufr, bundu z věšáku a ve značkové vycházkové obuvi jsem vypadla z bytu. Uf, podařilo se mi nevnímat její pohled. Blahosklonný, uštěpačný.

Zrovna když se rozevřel vchod do haly Letiště V. Havla a vypouštěl dav cestujících z nějakého příletu, zazvonil mi mobil. Marcela!

„Chválabohu, žes ještě neodletěla!“ zatrylkovala a vychrlila ze sebe proud slov líčících, jak manžel Thomas sletěl ve firmě ze tří schodů, pekelně, ale fakt hustě si narazil kotník, dali mu to do sádry a ona ho musí obskakovat. Chápu snad, že je zrovna teď nevhodné, abych přijela, ne? Ona se nehne z baráku a já se v Mnichově nevyznám, nebo?

„Jasně,“ chápala jsem.

„Víš, když jsi zavolala, že potřebuješ vypadnout, docela se to hodilo. Naplánovala jsem dětem volný čas s babí a dědou a ani Thomas nebyl proti, že se ti budu chtít věnovat. Ale takhle... A s tím letadlem, znáš se, vid’?“

Dál jsem neposlouchala, stručně se rozloučila, zmuchlala v kapse letenku a vytípla hovor. A pak to přišlo. Ztuhla jsem. Jak to říkala? Potřebuješ vypadnout? Pozvala jsem se sama? Rozhlédla jsem se po volném taxi. Jeden právě zaparkoval, vyndal pasažérům zavazadla a nasedl zpátky k volantu. Ano, je volný, mám štěstí. Strnulost mě nepustila ani na zadním sedadle. Obelhávám sama sebe?

„Myslíš, že je vhodné se jí tam takhle cpát? Má dávno jiný život a kdyby tě tam chtěla, pozvala by tě.“ Slova mámy, která před třemi týdny vyslechla můj hovor s Marcelou. A ne že by chtěla poslouchat. To já přišla s mobilem za ní do kuchyně, kde vařila. Byla na ní řada. Většinou byla řada na ní. Zvládám jen velmi omezený výběr jídel a u plotny stojím krajně nerada. Vlastně... jen když není zbylí. Takže jo, byla na ní řada - až na výjimky - posledních 25 let.

Kotel vzpomínek začal nebezpečně vřít a pomyslně mi podrazil nohy. Chvilke pravdy. Marcelo, ty hnusná svině, vždycky jsi opovrhovala mojí neschopností...

- Nemyslím, že bys to měla zkoušet na vysokou školu. Bud’ soudná, odmaturovala jsi jen tak tak. Spíš si rozmysli, co by tě bavilo jako povolání. Každý má přece na něco talent, jen ho objevit, uvědomit si ho.

- Rozmysli si ty dvavky, holčičko. Jsi ještě hodně mladá, nevíš pořádně, co se sebou. A Petr se poplakuje od ničeho k ničemu, nikde nevydrží. Nemůžu vás mít na krku oba.

- Nemělas dávat výpověď, když ses docela zaběhla a šéfka s tebou začala být spokojená. Zkus, jestli by tě třeba nevezala zpátky.

- Měla bys trochu šetřit. Na co potřebuješ desatery džíny, šaty, patery kozačky? máš slušný plat, mohla by sis vzít hypotéku a koupit vlastní byt. Nebudu tu pořád...

- Nechci ti mluvit do vztahů, holčičko, ale proč šťastně ženatý táta dvou dětí? Nenapadlo tě, že to samé by dělal tobě, kdyby se nakrásně rozvedl, čemuž se mi nechce věřit?

- Nenadávej pořád na Dianku s Honzíkem, jsou náhodou prima. Taky by tě Hanka mohla slyšet. Já to pak po nich uklidím.

- Ty máš i Marcelu letenku? Proč?

Protože jsem ji zaplatila, mami. Jinak bych neměla ani dovolenou, ani kamarádku.

V pupeční šňůře zahvízdalo a smrskla se tak, že jsem cítila mámin dech těsně u svého obličeje. Zavřela jsem oči a mazlila se s ním. Probral mě šoférův hlas.

„Jsme na místě, mladá paní. Ale musím zaparkovat dál, tady stojí sanitka.“

„Cože?!“ Zaplatila jsem a hnala se z auta ven, po kufru jsem ani nevzdechla.

„Počkejte!“ Natáhla jsem po něm ruku a málem vběhla pod projíždějící auto. V ten moment záchranáři v červených kombinézách vynášeli z našeho vchodu nosítka. Věděla jsem, nemohlo to být jinak. V paralýze celého těla jsem přece něco cítila. Pupeční šňůra povolila sevření, dovolila dírák spojit se se ztrouchnivělými vlákny, až vznikl otvor, který se nedá zacelit. To vše, aby nakonec s nelidským skřekem praskla a nechala mě stát uprostřed silnice neschopnou zjistit, kdo vlastně leží na tom lehátku.

